

TARTALOM.

I. Egyházi dolgozatok.

Emlékezzünk régiekről. (Egyh. beszéd.) RÉDIGER GÉZA	19.
Imák. DEMETER DÉNES.	30.
Árkosi Benkő Mihályné koporsójánál. PÉTERFI DÉNES.	53.
Egyházi beszéd. VÉGH MIHÁLY.	214.
A mi vallásunk célja. (Egyh. beszéd.) FAZAKAS LAJOS.	320.
Urvacsoraosztási beszéd. VÉGH MIHÁLY.	338.

II. Hittaniak, bölcse'miek.

A vallások története. DR. GRÓF KUUN GÉZA.	1.
Evangelium és Krisztustan. Harnack könyvéből. PÉTERFI DÉNES.	8.
Háromságtan és közhit. VÁRY ALBERT.	65.
Gyöngymondatok. (Újkori íróktól) Gyűjtötte KISS MIHÁLY. 110, 163, 287, 344.	
Amerikai unitarismus. LŐFI ÖDÖN.	125.
Az isteni gondviselés jelei és céljai a magyar nemzet honfoglalásában. RÉDIGER GÉZA.	207.
Az unitarismus és a modern kereszténység. VÁRY ALBERT.	297.
A vallásos gondolkozás bővülése. LŐFI ÖDÖN.	333.

III. Nevelés és oktatásügyiek.

Magyarország közoktatásügye az 1900. évben. DR. GÁL KELEMEN.	45.
Tanárbeiktató ünnepélyen mondott megnyitó beszéd. FEKETE GÁBOR.	78.

A tornázás hatása a szellemre. LASSEL GYULA.	84.
A természettan módszere. HIDEGH MIHÁLY.	88.
Vörösmarty és Vergilius. DR. KISS ERNŐ.	92.
Tanárbekiktató ünnepélyen mondott üdvözlő beszéd. DR. GÁL KELEMEN.	103.
A nyelvérzék és az iskola. PÁLFI MÁRTON.	130.

IV. Életiratok, történelmiek.

Bogáthi zsolttárai az árulók és üldözők ellen. KANYARÓ FERENCZ.	33, 148.
Egyh. tört. adatok:	
(CXLIII. Mária-Therézia vallásügyi rendelete. Tarcsafalvi PÁLFFY GYÖRGY.	43.
CXLIV—VI. A désfalvi templomi székek a XVIII. sz.-ban. Közli KONCZ JÓZSEF.	107.
CXLVII. A kolozsvári unitárius templom elvétele. KA- NYARÓ FERENCZ.	327.
CXLVIII. Désfalvi nemesek egyházi adója. KONCZ JÓZSEF	323.
CXLIX. A székelykereszturi algyimnasium orgonája. Tarcsa- falvi PÁLFFY GYÖRGY.	331.
Pokoly úr legújabb egyháztörténete. RÖRENCZ.	111.
Adalékok désfalvi Simon Mihály életrajzához. KONCZ JÓZSEF. .	194.
Régi dolgok. ALBERT JÁNOS.	222.
János Zsigmond fejedelem Árpád- és Anjou-utód. KANYARÓ F.	226
Charruaud Desirè. PARIS EMILIEN.	241.
Bogáthi magáról és Dávid Ferenczről:	
I. Bogáthi naptári följegyzései. POKOLY JÓZSEF.	262.
II. Fölvilágosító észrevételek Bogáthi családi érdekü fel- jegyzéseikhez. KANYARÓ F.	266.

V. Egyházi élet.

A küküllői unitárius egyházkör.	120.
Ferencz József püspök jelentése a főtanácshoz.	271.
Az Egyh. Képv. Tanács jelentése a főtanácshoz.	279.
Ferencz József püspök főtanácsi megnyitó beszéde.	311.
Az Egyh. Főtanács ülésein elintézett ügyek CSIFÓ SALAMON. .	316.
Ferencz József püspök látogatása Budapesten.	348.

VI. Vegyesek.

Californiai levél. Buttrick J. F.	172.
Jézus, mint büntető bíró. BARROWS-tól. KOVÁCS JÁNOS.	181.
Nagy Lajos köszöntője a Berde-serleggel.	341.

VII. Irodalmi értesítő.

A kereszténység lényege. Harnaack Adolftól. Ism. Péterfi D. 55. Szász Domokos egyh. beszédei. Ism. . . 56. Szabadelvü vallásos gondolkozás a XX. század kezdetén. Angolból fordították unitárius lelkészek és tanárok. Ism. Ferencz József. 165. Imák mindkét nembeli hívek számára. Irta Szentábrahám Mihály. Átdolgozta Csifó Salamon. Ism. . . 168. Confirmatiói emlék. Irta Demeter Dénes. Ism. . . 168. Bibliai történetek. Irta Csifó Salamon. Ism. (i—n.) A marosvásárhelyi ezéhek történetéből. Irta ifj. Biás István. Ism. . . 169. Hazánk lakói a római uralom megszűnte után a honfoglalás idejéig. Irta gróf Kuun Géza. Ism. . . 227. Benkő József Hunyadmegyéről. Ford. Koncz József. Ism. (K—ó.) 228. A nyelvérzék és az iskola. Irta Pálffy Márton. Ism. . . 228. Józán M. szerkesztésében. . . 228. Áhitat és szeretet. Irta Szaboleska Mihály. Ism. . . 288. Szabadelvü gondolkozás a XX. sz. kezdetén. . . 288. Prot. árvaházi képes naptár. Szerk. Kenessey Béla ism. . . 289. Theol. Szaklap. Szerk. Raffay Sándor. Ism. . . 289. Early Nonconformity and Education. Irta Gordon. Ism. . . 347. Elmélkedések az üdv evangéliumáról. Irta Ménégöz. Ford. ifj. Bartók György. Ism. . . 347. Kolozsv. Képes Naptár. Szerk. Csifó S. és Dr. Veress V. Ism. . . . 347.

VIII. Aranykönyv.

Az „ezredéves emléklapra“ tett kegyes adományok. 63. Adakozás a Sepsi-Szent-Györgyön építendő unitárius templomra. 63. 360. Adakozás a küküllői unitárius egyházkörben az 1901. év folyamán. 123. Adomány a nagyajtai egyházközségnek. 124. 180. 359. Adakozás a siménfalvi egyh. községben. 180. Marosszentbenedeki unitar. templomra. 360.

IX. Különfélék.

Dr. Tiele. Darányi Ignácz. 57. A templomépítésetről. Szent-István király intelmei. (K. F.) 58. Felekezetenkívüliek. 60. Francia-

országban. Oroszországban. Az afrikai csatatéren. 61. A magyar tanítótság. 62. Tisza Kálmán. Ferencz József. 116. Az 1848. XX. törvény-cikk végrehajtása. Gróf Andrássy Gyula nyilatkozata. 117. I. Napoleon a róm. kath. papokhoz. Didon atya a német protestantismusról. 118. Róma és a hellén kereszténység. 119. Clayden. 120. Dr. Vance Smith. 121. Az unitárius lelkészek Nestora. Kolozsvári collegiumunk tanára. Az erdélyi ref. egyházkerület vesztesége. Pályázat. 122. Ferencz József püspök Gagyban. Kőváry László kitüntetése. A fővárosi templomok. 170. A brit és külföldi unitárius társulat. 171. Dr. Hale Eduard. 172. Talmage. A szentszivesek. 173. Németországban. 174. A szerzetes reudekről. 175. A katolikus egyház mérlege. Magyarország vallási statistikája. 176. Dr. Holtzmann. A párisi prot. theol. facultas ünnepélye. 177. A kolozsvári unitárius collegium értesítője. 178. Hódmezővásárhelyi egyházközségünk. Tudori vizsga. A Channinghouse School. Szigethy Mózes. 179. VII. Edward angol királylyá koronáztatott. 229. A szentháromsági unitárius templom. Dr. Székely Ferencz. 230. Benczédi Gergely. 231. Schlauch bibornok. A róm. kath. egyház társadalmi és politikai mérlege. 232. Franciaországban. 235. Németországba. Németország vallási statistikája. Mint vélekedik Turgényev Jézusról. 236. Miért akart Servét 1553-ban Nápolyba menekülni? (Kanyaró F.) 237. Daulet István emléke. (K—ó.) 238. Iskolaügy. Az angol unitáriusok vesztesége. 239. Bedő Lajos. 240. Mátyás az igazságos. Jókai Mór az Erdélyi Irod. Társaság gyűlésén. 290. II. Vilmos német császár theológiája. A róm. kath. congressus. A francia szentszív imádókhoz. 291. A franciaországi helyzetről. 292. Loysou Hyacithe Krisztusról. 293. Virchow. Angol papok forradalma. 295. A biblia. Szép adományok. 296. Székely-Udvarhelyen építendő unitar. templom tervszete. 348. Br. Bánffy Dezső. 349. Gróf Majláth Gusztáv. 351. Vatikáni ügyek A római index. 352. A „Protestáns Pap.“ Dr. Harnack—Pál apostolról. Bourrier. 353. Miért hagyta el Loysou Hyacinthe Franciaországot? 354. A középkori kereszténység és a jelenkori vallásos szellem. 355. Az élet szépsége. Zola. László József. 357. Gyászhirek. 62., 122., 179., 240., 357.

KERESZTÉNY MAGVETŐ.

XXXVII. évf.

1902. Január—Február.

1-ső füzet.

A vallások története.

Az „Actes du Premier Congrès International d' Histoire des Religions Paris 1900“ első része megjelent, mely az összes üléseken (séances générales) tartott felolvasásokat tartalmazza.¹ Mindenekelőtt a congressus szervező tisztviselőinek s a szervező bizottság tagjainak névsora áll, ezt az ezen congressusra figyelmeztető körlevél követi, aztán a congressus szabályzata következik, ezután a különböző államok szerint azok nevei soroltatnak fel, kik a congressussal részint megjelenésük, részint ülésein tartott szabad előadásaik vagy felolvasásaik által szorosabb érintkezésbe léptek, ilyenek hazánkból Baecher, a rabbi seminarium tanára, Goldziher Ignác s Vámbéry Ármin egyetemi tanárok. Majd a megválasztott tisztviselők névsora következik (bureau du congrès) s a névsorokat bezárja a congressus összes tagjainak névlajstroma.

Ezek után az összes gyűlésekről való jelentések, a fogadások és ünnepségek leírása s az osztály gyűlésekről szóló jelentések következnek. A kötet tartalmának többi tárgya sorrend szerint: 1. Müller Miksa levele. 2. Reville Albert megnyitó beszédje. 3. Bonet-Maury a közoktatásügyi ministerium kiküldöttjének üdvözlő beszéde. 4. A. De Gubernatis beszédje a vallások történetének jövőjéről. 5. Senart „Buddhismus és Yoga“ cz. értekezése. 6. Sabatier A. „a bibliai kritika és a vallások története“. 7. Goldziher Ignác „Islamismus és Parsismus. 8. Goblet d' Alviella „a vallás és erkölcs közt létező történelmi kapocs“. 9. Réville János „a vallások történelme tanításának jelenlegi folyamata“. 10. Marillier „a folk-lore és a vallások tudománya“. 11. Fournier de Flaix „a vallások statisztikája a XIX. évszáz végén“ cz. értekezéseik. 12. Carrol Bonney „a chicagói valláscongressus történeti leírása“ cz. előadása, melylyel a szóban forgó könyv bevégeződik.

¹ Paris Ernest Leroux, éditeur, 1901.